

«Sikker Vakt»

skal sikre kvaliteten

Vaktbransjen har hatt sterk vekst de siste årene og har nå etablert sin egen frivillige godkjenningsordning. Målet er både å heve kvalitetsstemplet og demme opp for useriøse aktører. I tillegg til å oppfylle en rekke kriterier må vaktelskapene også ha tariffavtale for å bli godkjent og motta «Sikker Vakt»-etiketten.

Tekst & foto:
Odd Arne Olafsen

«Sikker Vaks» første godkjenningsnemnd: fra venstre Bjarne J. Brandal (NSF), Lars-Petter Larsen (PRIFO), Helge Størkersen, leder (NSO), Erna C. Dynge (NAF) og Svein Berg (NVL).

U seriøse aktører etablerer seg fortsatt i vaktbransjen. For å demme opp for disse og samtidig sette et kvalitetsstempel på de vaktelskaper som driver seriøst, etablerte bransjen nå i høst en frivillig godkjenningsordning – «Sikker Vakt». Bak ordningen står disse stifterne:

Norsk Arbeidsmandsforbund, Privatansattes Fellesorganisasjon – PRIFO (YS), Næringslivets sikkerhetsorganisasjon (NSO), Norsk Sikkerhetsforening (NSF) og Norske Vaktelskapers Landsforening – NVL – (SBL/NHO).

Renholdsbransjen har hatt sin godkjenningsordning Ren Utvikling siden 1993. Til forskjell fra denne har vaktbransjen fra starten satset på å ikke ansette noen for å administrere ordningen, og mens Ren Utvikling gir godkjenning av renholdsbedrifter for tre år av gangen, må «Sikker Vakt»-godkjenning fornyes hvert år.

Og til forskjell fra godkjente renholdsbedrifter må godkjente vaktelskaper ha tariffavtale.

Lovforslag i skuffen?

I april 1997 fikk Justisdepartementet overlevert innstillingen fra et utvalg som hadde forberedt forslag til lov om vaktvirksomhet. Til dags dato har ikke departementet fremmet forslag om ny lov overfor Stortinget.

– Dette har vært et langdrygt og tungt arbeid. Utstrakt misnøye med rammevilkårene i vaktbransjen gjorde at vi begynte å presse på for å få fram en ny lov allerede i 1992. Forslaget fra utvalget, hvor både arbeidsgiver- og arbeidstakersiden i bransjen var med på en enstemmig innstilling, har møtt få negative kommentarer. Det er sagt at lovforslaget skal komme i vårsesjonen år 2000, men vi har ikke tid til å vente lenger. Derfor etablerer vi denne godkjenningsordningen, sa daglig leder Svein Berg i NVL da stiftelsen «Sikker Vakt» ble gjort kjent i midten av oktober.

Sterk vekst
Vaktbransjen omsatte for 1,7 milliarder kroner i 1998 og sysselsatte

5.500 årsverk totalt. Etter flere tiår med en årlig vekst på rundt fire prosent var det en vekst på ni prosent i 1997 og mer enn 20 prosent i 1998.

– Det er registrert mer enn 250 godkjente vaktelskaper hos politiet, men det er svært sannsynlig at det eksisterer bare rundt 100 selskaper i operativ drift. Vi trenger en ordning som kan «serve» de seriøse aktørene. Vi står overfor store sikkerhetsmessige utfordringer. Blant annet er det beregnet at kriminalitet koster 40 milliarder kroner i året. Tallet er sannsynligvis mye høyere. Vi trenger en høyt kvalifisert vaktbransje, og selv om vi har blandede erfaringer med politigodkjenning, skal denne fortsatt ligge i bunnen. Vår egen godkjenningsordning skal ikke bli noen papir-tiger, men et kvalitetsstempel for bransjen, sa Svein Berg.

Selvfinansierende
NVL satte av 250.000 kroner til arbeidet med å forberede «Sikker Vakt». Det gjenstår noe av denne

potten, og det skal etter planen være nok til å komme i gang. Godkjenningsordningen skal nemlig være selvfinansierende.

Tre uavhengige kontrollører skal gjennomgå dokumentasjonen og gi en anbefaling overfor godkjenningnemnda. Søkerne må selv betale kontrollørens kostnader.

Det eksisterer ingen klageinstans i tilfelle et vaktsselskap ikke får «Sikker Vakt»-godkjenning, men et NEI kan få «prøves», ble det uttalt ved lanseringen. Hvor stor den endelige årlige kontingenten blir for godkjenning, er ikke avgjort, men det ble antydning at et lite/mellomstort vaktsselskap vil måtte betale ca. 5.000 kroner årlig.

En såkalt ISO-godkjenning, som de største vaktsselskapene i Norge allerede har, er ikke nok til automatisk å få «Sikker Vakt»-godkjenning. ISO mangler noen av de kriteriene den norske bransjen selv har satt opp.

Vaktbransjen håper at den nye godkjenningsordningen på litt sikt kan få forsikringsbransjen til å gi sine kunder rabatt hvis de har avtale med et «Sikker Vakt»-godkjent vaktsselskap.

Mange kriterier I tillegg til at et godkjent vaktsselskap må ha tariffavtale, ligger disse kriteriene bak «Sikker Vakt»-godkjenningen:

- at alle lover og regler følges,
- at alle skatter, avgifter og forsikringer betales,
- at både daglig leder, styre og eiere er skikket til å drive vaktvirksomhet,
- at det har et levende HMS-system,
- at det foreligger skriftlige instruksjoner og prosedyrer for personal, drift og kvalitet,
- at det foreligger skriftlige instruksjoner og prosedyrer på de tjenester de leverer,
- at det oppbevarer og behandler opplysninger om kunder og ansatte på trygghets måte,
- at bedriften er trygghets sikret mot ytre anslag, svik og uhell.

Erfarne kontrollører

Godkjenningsordningen «Sikker Vakt» har valgt å bruke uavhengige kontrollører når dokumentasjonen hos søkerne skal innhentes og vurderes.

Det er dessuten tre svært erfarne kontrollører som har fått oppgaven – med bakgrunn som sikkerhetsansvarlige på flere nivåer bl.a. fra postetaten, regjeringskvartalet, sykehus, forsvaret, vaktbransjen mv.

Kontrollørene vil også kunne gi søkere og godkjente bedrifter råd og veiledning om hvordan seriøs og sikker vaktvirksomhet skal bedrives.

De tre kontrollørene, Jan Egil Jacobsen, Arve R. Pisani og Nils G. Skarning har solid erfaring med sikkerhetsoppgaver på høyt nivå fra flere deler av nærings- og samfunnslivet.

Fakta om vaktbransjen

- De 50 største vaktsselskapene i Norge hadde en vekst på vel 26 prosent fra 1997 til 1998 og omsatte for ca. 1,7 mrd. kroner i vektertjenester.
- Bransjen hadde en sysselsetting på 5.500 årsverk i 1998.
- Vektere oppdaget 684 brann-tilløp i fjor.
- 1.026 personer fikk førstehjelp av vektere i fjor.
- Vektere slukket 5,3 mill. lyspunkter.
- 1.9 mill. dører, vinduer og porter ble låst av vektere.
- Vektere pågrep eller bortviste 25.641 personer i 1998.
- Securitas AS og Falken AS hadde alene en andel av vaktmarkedet på hhv. 49,8 og 20,8 prosent i 1998. Begge selskaper driver på flere områder enn vakt og omsatte for hhv. 1,22 mrd. og 773 mill. i fjor.
- NVL, Norske Vaktsselskapers Landsforening (SBL/NHO) har alle de største vaktsselskaper som medlemmer og organiserer mer enn 80 prosent av virksomheten i bransjen. NVL er eneste bransjeforening for vaktsselskaper i Norge.